

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 26Nt/25/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5725010400
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., Ing. Lucia Vážan Valocká
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5725010400.1

Uznesenie

Samosudca Okresného súdu Martin JUDr. Ing. Lucia Vážan Valocká dňa 20.05.2025 v Martine, takto

rozhodol:

Podľa § 448 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, v spojení s § 74 ods. 4, ods. 5 druhá veta Trestného zákona, u odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/X, E. A., t.č. v Psychiatrickej liečebni Sučany, ukončuje výkon ochranného protialkoholického liečenia realizovaného ústavnou formou, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/44/2024 zo dňa 11.12.2024, právoplatným dňa 11.12.2024.

odôvodnenie:

Primárka a ošetrojúci lekár Psychiatrickej liečebne Sučany ako zdravotníckeho zariadenia, v ktorom odsúdený vykonáva ochranné liečenie podalo dňa 09.05.2025 návrh na ukončenie výkonu ústavného ochranného protialkoholického liečenia u odsúdeného A. B., ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/44/2024 zo dňa 11.12.2024.

Z návrhu vyplýva, že ide o pacienta s diagnózou Závislosť od alkoholu F 10.2, ktorý bol do Psychiatrickej liečebne Sučany prijatý za účelom výkonu ústavnej ochrannej protialkoholického liečby nariadenej Okresným súdom Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/44/2024 zo dňa 11.03.2025 na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/44/2024 zo dňa 11.12.2024. Odsúdený bol pri prijatí orientovaný správne všetkými smermi, psychomotorické tempo primerané, intrapsychická tenzia prevažne situačne, afekt pod kontrolou, nálada ľahko anxiózná, vnímanie bez kvalitatívnych porúch v zmysle ilúzií a halucinácií, myslenie koherentné, bez vyexplorovaných bludných obsahov, bez sui ideácií, osobnosť s depračnými zmenami. Vo vzťahu k alkoholu v návrhu uvádzajú, že ide o dlhodobý konzum s vytvorenou somatopsychickou závislosťou, strata kontroly, pitie v ťahoch, toho času už denné pitie, palimpsesty neguje, neschopnosť stopreakcie, referuje už pokles tolerancie, alkoholcentrické správanie, pitie napriek zdravotným a sociálnym komplikáciám, abstinencia symptomatická po odňatí etylu, externalizácia dôvodov pitia. V prípade odsúdeného ide o osobnosť so známkami deprivácie, motivácia k liečbe na verbálnej úrovni, daného času bez manifestnej abstinencie symptomatickej pod benzodiazepínovou clonou. V úvode sa u odsúdeného pokračuje v nastavenej liečbe, postupne sú redukované až vysadené benzodiazepíny s dobrým efektom, vzhľadom na anamnesticky impulzívne správanie sú v liečbe ponechané bazálne antipsychotiká a bola upravená antidepresívna medikácia. V klinickom obraze počas pobytu bez zachytenia kolísania nálady, bez sui ideácií, bez agresívneho alebo maladaptívneho správania. Odsúdený bol v komunite a v režime liečby závislosti od počiatku kooperatívny, v skupinových aktivitách priemerne aktívny, zapájal sa zväčša na vyzvanie. Počas komunitných a skupinových aktivít reflektuje svoje maladaptívne správanie, náhľad na negatívny vplyv etylizovania verbálne prítomný s deklarovaním motivácie k zmene postojov, k abstinencii a spolupráci v ambulantných podmienkach. Dňa 02.05.2025 bola po splnení podmienok v rámci terapeutických aktivít povolená probatórna priepustka do domáceho prostredia. Po návrate dňa 04.05.2025 bolo skriningovým testom (ETG) zistené porušenie abstinencie, odsúdený následne priznáva užitie alkoholu a porušenie komunitných noriem ako aj podmienok ochrannej protialkoholického

liečby. Pre porušenie základných pravidiel liečby závislosti bol odsúdený z komunity vyradený. Vzhľadom na doterajší priebeh liečby, s porušením abstinencie počas výkonu ústavnej ochrannej protialkoholicko- liečby, napriek realizovaným terapeutickým intervenciami bola zdravotníckym zariadením konštatovaná nedostatočná motivácia k zmene doterajšieho spôsobu života, čo je základným predpokladom pre naplnenie účelu liečby závislosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zdravotnícke zariadenie považuje pokračovanie v protialkoholicko- liečbe za kontraindikované a preto bolo navrhnuté ukončenie ochranného protialkoholického liečenia.

Z pripojených listín súd zistil, že odsúdenému bolo rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 2T/44/2024 zo dňa 11.12.2024, právoplatným dňa 11.12.2024, okrem iného uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, výkon ktorého bol súdom nariadený dňa 11.03.2025 v Psychiatrickej liečebni Sučany a na ktorý odsúdený nastúpil v zdravotníckom zariadení dňa 20.03.2025. V znaleckom posudku, ktorý bol vypracovaný v pôvodnom trestnom konaní bolo u odsúdeného zistené, že trpí syndrómom závislosti od alkoholu v III. vývojovom štádiu podľa Jelínka, čo sa u neho prejavuje silnou túžbou po užívaní alkoholu, s ťažkosťami v kontrole užívania alkoholu, so zníženou kritičnosťou a náhľadom k pitiu a zvýšeným venovaním času na jeho získanie a konzum. Znalkyňa v rámci znaleckého posudku navrhla odsúdenému uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou a to vzhľadom na jeho nekritičnosť, racionalizáciu a bagatelizáciu problému pitia alkoholu, pre ktorú nepredpokladá úspešný efekt ambulantnej liečby.

Podľa § 74 ods. 4 Trestného zákona ochranné liečenie trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o zmene jeho formy, o prepustení z jeho výkonu alebo jeho ukončení rozhoduje súd.

Podľa § 74 ods. 5 Trestného zákona ochranné liečenie uložené páchateľovi podľa § 73 ods. 2 písm. c) ambulantnou formou trvá najviac dvanásť mesiacov a ústavnou formou trvá najviac tri mesiace s následným doliečovaním ambulantnou formou, ktorá trvá najviac dvanásť mesiacov. Ak sa počas výkonu ochranného liečenia zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť alebo ak na dosiahnutie jeho účelu nie je potrebná určená doba alebo súdom uložená forma, súd zmení formu ochranného liečenia alebo rozhodne o prepustení z výkonu ochranného liečenia alebo o ukončení ochranného liečenia.

Podľa § 448 ods. 1 Trestného poriadku ochranné liečenie ústavnou formou uložené podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona sa končí uplynutím doby podľa § 74 ods. 5 Trestného zákona; to neplatí ak súd rozhodol o jeho predĺžení podľa § 446c alebo o jeho ukončení aj skôr, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť alebo ak dosiahnutie jeho účelu je možné aj pred uplynutím doby podľa § 74 ods. 5 Trestného zákona. Zdravotnícke zariadenie bezodkladne informuje súd o skončení ochranného liečenia a jeho výsledkoch.

Podľa § 448 ods. 2 Trestného poriadku o prepustení z ochranného liečenia alebo o jeho ukončení rozhodne na návrh prokurátora, obvineného, zdravotníckeho zariadenia alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených alebo aj bez takého návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva; ak rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených o prepustení z ústavného ochranného liečenia alebo o jeho ukončení, rozhodne najneskôr do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu.

Na základe vyššie uvedených skutočností, vychádzajúc predovšetkým z odborných záverov lekárov zdravotníckeho zariadenia, v ktorom odsúdený vykonáva ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, má súd preukázané, že účel uloženého ochranného liečenia nemožno u odsúdeného dosiahnuť a to vzhľadom na priebeh liečby s porušením abstinencie počas výkonu ústavnej ochrannej protialkoholicko- liečby, pričom napriek realizovaným terapeutickým intervenciami nenastala dostatočné motivácia u odsúdeného k zmene doterajšieho spôsobu života, čo je základným predpokladom pre naplnenie účelu liečby závislosti. Aj keď ochranné liečenie je sankciou v zmysle trestného práva, v prípade liečby závislostí je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia jej účelu spolupráca odsúdeného a motivácia k dosiahnutiu požadovaného účelu. Zo strany štátu bola odsúdenému daná možnosť svoju závislosť riešiť formou liečenia, odsúdený však neprejavil dostatočný záujem v tomto smere, preto súd toto ochranné liečenie u odsúdeného ukončil ešte uplynutím doby podľa § 74 ods. 5 Trestného zákona, keďže mal za to, opierajúc sa o odborné závery lekárov zdravotníckeho zariadenia, v ktorom odsúdený

vykonáva ochranné protialkoholické liečenie a ktorí tak najlepšie poznajú jeho stav, že účel ochranného protialkoholického liečenia u odsúdeného nie je možné dosiahnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť. Sťažnosť sa podáva Okresnému súdu Martin, a to v lehote troch pracovných dní odo dňa oznámenia uznesenia. Sťažnosť prokurátora má odkladný účinok.